

Kunnanhallituksen toimialan talousarvioesitys vuodelle 2026 sekä vuosien 2026 - 2028 taloussuunnitelma

Kunnanhallitus 13.10.2025 § 194
136/02.02.00/2025

Valmistelija kehittämisasiantuntija petra.nevalainen@karkola.fi, puh. 044 770 2128
kunnanjohtaja eija.liikamaa@karkola.fi, puh. 044 770 2077

Kunnan talouden tilanne

Kärkölen kunnan taloudellinen tilanne on edelleen heikko. Valtionosuuksien ja verotulojen ennakoitu väheneminen aiheuttaa mittavat säästöpainheet kunnan talouteen. Valtiovarainministeriön ennakkolaskelman 23.9.2025 mukaan Kärkölen kunnan valtionosuusien arvioidaan olevan vuonna 2026 noin 465 600 euroa, mikä on noin 593 300 euroa vähemmän kuin vuonna 2025. Verotulojen vuodelle 2026 ennakoidaan olevan noin 11 miljoonaa euroa.

Kuntien tehtävät laajenivat vuoden 2025 alusta TE-uudistuksen myötä. Uudistuksessa kunnille ja kuntien yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Kunnan tuleviin valtionosuuksiin vaikuttavat sote-uudistukseen liittyvät leikkaukset ja edellä mainittu TE-uudistus. TE-palveluiden järjestämiseen saadaan kohdennettua valtionosuutta, mutta saatu valtionosuus ei kata kaikkia uudistuksesta aiheutuneita kuluja. Lisäksi työllisyys laski koko maassa vuonna 2024 ja laskun odotetaan jatkuvan vielä vuonna 2025. Lakisääteisten työllisyyspalveluiden maksuosuus isäntäkunta Hollolalle vuonna 2026 on 478 000 euroa sekä kunnan osuus työmarkkinatukien kuntaosuuksista 600 000 euroa.

Vuonna 2026 merkittävimmät talouden suunnittelun liittyvät tekijät ovat tuleviin valtionosuuksiin liittyvä epävarmuus ja Kunta- ja hyvinvointialan uuden työ- ja virkaehtosopimuksen kustannusvaikutukset.

Talouden vakauttamistoimenpiteet

Kunnanhallitus on käynnistänyt 1.9.2025 (§ 175) yhteistoimintamenettelyn. Yhteistoimintamenettelyn vaikutukset talousarvioon eivät ole vielä tiedossa, joten ne esitetään talousarvioon ennen kunnanhallituksen seuraavaa käsittelyä. Yhteistoimintamenettelyn myötä on tunnistettu myös muita mahdollisia säästökohteita.

Talousarviovalmistelussa on pyritty löytämään säästöjä sekä mahdollisuuksia tuottojen lisäämiseksi esimerkiksi hanketoiminnan avulla. Kunnanhallituksen toimialalle haetaan mm. koko työyhteisöä koskevaa rahoitusta työsuojelurahastolta työyhteisövalmennukseen.

Muita tunnistettuja säästöjä, jotka eivät sisälly vielä kaikilta osin talousarvioesitykseen:

- ICT- ja atk-palvelut -10 000 euroa

- Palveluiden ostot; konsulttipalvelut, talous- ja palkanlaskenta yhteensä -150 000 euroa
- MTM-messut -60 000 euroa (lisätty jo esitykseen)
- Verotulojen kasvu +170 000 euroa (lisätty jo esitykseen)
- Hankeavustukset +150 000 euroa (lisätty jo esitykseen)
- Muut tulonlisäykset +20 000 euroa

Kunta on hakenut vuodelle 2025 harkinnanvaraista valtionosuutta 770 000 euroa kuluvan vuoden alijäämän kattamiseksi.

Talousarvion laadinta

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 16.6.2025 (§ 138) vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman laadintaohjeista.

Keskushallinto vastaa kunnan hallinnon palveluista ja lakisääteisistä tehtävistä, jotka muodostuvat useista eri kokonaisuuksista. Keskushallinnon toimialaan kuuluvat kunnan yleis-, talous-, henkilöstö- ja tietohallintopalvelut.

Lisäksi keskushallinto hoitaa elinvoima- ja elinkeinopalvelut, kotoutumisen ja maahanmuuttopalvelut, työllisyyden edistämisen sekä varautumisen ja valmiussuunnittelun. Muita tehtäviä ovat pieneläinten talteenotto ja työllisyyden hoito, jota toteutetaan Päijät-Hämeen työllisyysalueella, vastuukuntana Hollola.

Keskushallinto vastaa myös joukkoliikennepalveluista yhteistyössä Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kanssa, maaseutupalveluista Päijät-Hämeen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella (Asikkala). Kunnan strategisten tavoitteiden pohjalta asetetaan toimialoitain sitovat tavoitteet ja tavoitteiden toteuttamisen toimenpiteet ja vastuutahot sekä toteutumisen seurantaan mittarit.

Kunnanhallituksen strategiset tavoitteet ja toteutumisen mittarit vuodelle 2026 ovat esitetty yksityiskohtaisesti liitteenä olevassa kunnanhallituksen toimialan talousarvioesityksessä vuodelle 2026.

Esittelijä	kunnanjohtaja Eija Liikamaa
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä kunnanhallituksen toimialan vuoden 2026 talousarvioesityksen ja strategiset tavoitteet. Lisäksi kunnanhallitus päättää valtuuttaa kunnanjohtajan ja kehittämisasiantuntijan tekemään kunnanhallituksen toimialan talousarvioesitykseen mahdolliset yhteistoimintamenettelyn aiheuttamat muutokset.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	hallinto- ja talousjohtaja kehittämisasiantuntija